БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

ФЕВРАЛЬ 12 понедельник 1940 он № 35 (3036) Сан 10 мүнгэ.

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б.-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй ОРГАН.

ИСТОРИЧЕСКА XX ОЙЕ, ИЛАЛТАНУУДААР УГТАЕ

Героическа советскэ арад болбол историческа событи ба ойнуудые большевистскэ хэрэгүүдээр, бодото амжалтануудаар, оронойгоо хүсэ шадалые улам дээшэлүүлгээр угтадаг байна. Иимэ гайхамшаг шабар хадаа ганса лэ илаhан социализмын оронойзохёон байгуулагша арадта байдаг.

Бурят-Монголые ба Улан-Удэ городые сагаангвардейщинэhээ ба интервенциhээ сүлөөлhөөр 20 жэл болоhоной ой энэ оной мартын 1-дэ тэмдэглэгдэхэнь. Республикын бүхы хүдэлмэришэд ба колхознигууд болбол тус ойе ажалай амжалтануудаар угтахын тула, стахановцуудай ниитэ городой (Улан-Удын) следой хандаhан уряагай ёhоор, социалистическэ соревнованида оролсожо байна.

Тус урял—түрүү хүнүүдэй үүсхэл хадаа бүхы бурят-монгол арадаар бүрин дэмжэгдэв.

Бидэ, манай республикын ажалшад хадаа баян, энхэ ба баярта жүхюун ажабайдалаараа аба Сталинда, большевистскэ партида. советскэ правительстводо уялгатайбди.

Манай предприятинуудта, колхозуудта, совхозуудта, МТС-үүдтэ толотомо амжалтануудые туйладаг солото хүнүүд олон. Селенгын судоремонтно заводой солото стахановец-слесарь нүхэр И. Е. Филиппов болбол паровозой уурал хубаадаг клапаниие hайжаруулхадаа үнэтэ изобретени зохёон хэhэн ба үдэрэйгөө үйлэдбэриин даабариие 2132 процент хүртэр дүүргэhэн байна. Иимэндэр бүтөөсэ хадаа социалистическэ үйлэдбэридэхи суута ехэ ургабайдалнуудые харуулна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй хүндэтэ грамотаар шагнагдаhан машинистнууд нүхэд Е. Д. Асеев, Панфилов гэгшэд эрхим хүдэлмэриин результадуудые туйлаhан байна. Паровозоо нэгэ сбточкоhоо нүгөөдэдэнь хүрэтэр 121491 километр (нормонь 40-45 мянган километр) ябуулhан ба капитальна ремонтгүйгөөр 132674 километр хүртэр гүйлгэжэ, нормоёо 250 процентhээ дээшэ дүүргээ.

Үндэр дээдэ бүтөөсэнүүдые туйладаг, үйлэдбэриин түрүү стахановцууд - олонстаночнигууд нэхөөр эрхим жэшээнүүдые үгэнэ. Тэдэнэй зэргэнь үдэрhөө үдэртэ үргэдэнэ. ПВЗ-эйн олонстаночник нүх. Смирнов болбол хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилжэ, үдэр бүриингөө нормые 220-250 проц. дүүргэдэг байна. Паровозомеханическа цехын стахановец нүх. Векснер хоёр квалификацитай болоро, 3 хүнэй хэдэг хүдэлмэриие мүнөө гансаараа дүүргэнэ.

Котельнэ цехын хүдэлмэришэн стахановец нүх. Грубовский тон богонихон болзор соо хоёр янзын профессиие шудалжа, тэрэнэйгээ ашаар, эрхим дүүргэлтые хангадаг болоо.

Улан-Удын шэлэй заводой олонстаночнигууд нүхэд Лбов, Цыдыпова гэгшэд 2-3 станогуудта хүдэлмэрилнэ.

Мяханай комбинадай түрүүшүүл — нүхэд Цыремпилова, Вашинхеев, Дуранов ба бусад үдэр үдэрэйгөө даабаринуудые 200 проц. хүртэр дүүргэдэг.

Хүдөө ажахыда герасимовска, ефремовскэ хүдэлөөнүүд улам эршэмтэйгээр дэлгэржэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ тарияанай гектар бүриhөө 20 ба 20 гаран центнер ургаса абаhан участогууд, бригаданууд олон байгаа. Мүнөө жэлдэ гектар бүриhөө 35 центнер хүртэр ургаса абаха гэhэн гайхамшаг үүсхэл гараа.

Сталинска баян ургаса абалгын түлөө тэмэсэлдэ ажалша колхознигуудай алдарта арми жагсаба. Яруунын Райсоведэй депутадууд болбол колхоз бүхэндэ ефремовскэ звенонуудые байгуулха, тарилгые тон сэбэр хүрэнгөөр тариха, поле дээрэ саhа тогтоохо ба мүлиhэ шэрэхэ, шэбхэ, үнэhэ, шубуунай аргал г. м. бэлэдхэхэ хэрэгые толгойлжо байна. Гектар бүриhөө 26 центнер ургаса абахын түлөө соревновани Тарбагатайн райондо үргэнөөр дэлгэржэ байна.

Эдэ бүхы эрхим жэшээнүүд хадаа бүхы предприятинуудай, МТС-үүдэй, колхозуудай, совхозуудай үйлэдбэридэхи гайхамшаг хүсые, условинуудые ба илангаяа, түрүү хүнүүдэй түгэс шадабари ба инициативыень тодоор харуулна.

Өөhэдынгөө хүдэлмэридэхи дутуунуудые ябуул дундаа усадхажа, түрүүшүүлэй опыт ба методые бүгэдын шадабари болгохо шухала.

20 жэлэй ойдо бэлэдхэлгэ хадаа партийна органуудай hунгалтануудта бэлэдхэлтэй, тэрэниие үнгэргэлгэтэй, РККА-гэй XXII ойдо бэлэдхэлтэй, мүн тэрэшэлэн республикын Верховно Соведэй Президиумээр соносхогдоhон культурна походтой тон нягта холбоотойгоор ябуулагдаха ёhотой.

Политическо-хүмүүжүүлгын ба агитационно-массова хүдэлмэринүүдые ажахын зорилгонуудтай зохилдуулан табижа, 20 жэлэй ойе бүхы хүдэлмэреэрөө бүри ехэ амжалтануудые туйлан угталга хадаа манай республикын ажалшадай, партийна ба партийнабэшэ большевигүүдэй боевой зорилго мүн болоно.

Шэнэ амжалтануудай түлөө урагшаа, нүхэдүүд!

Ленинградска военнэ округой штабай оперативна мэдээ

Февралиин 8-най үдэр, фронт дээрэхи военнэ ябуулганууд, олонхи ушарта, разведчигүүдэй бэдэрэлгээр хизаарлаба. Һүүлэй үдэрнүүдтэ, Карельскэ перешеек дээрэ үргэлжэлhэн, түрүү частьнуудай тулалдаануудай үедэ түмэрбетонно артиллерийскэ 8 барилгануудтай Хоттинен (Сумма район) гэжэ бэхижүүлэгдэhэн районие манай частьнууд эзэлhэн байна. Ладожска нуур ба Сувантоярвиин хоорондохи участок дээрэ, 5 оборонительна түмэрбетонно барилганууд, манай частьнуудаар эзэлэгдэhэн байна. Противник хадаа эдэ хоёр тулалдаануудта тон ехэ гэмтэл үзэhэн байгаа.

Манай авиаци болбол военнэ объектнүүдтэ боевой ябуулгануудые амжалтатайгаар хэhэн байна.

* * *

Февралиин 9-нэй үдэрэй торшо соо, фронт дээрэ онсо юушье болоогүй. Карельскэ перешеек дээрэ алдаhан позицинуудаа бусаан абаха гэhэн противнигай нэгэтэ бэшэ hэдэлгэнь, тэдээндэ тон ехэ гээгдэлтэйгээр сохигдоhон байна.

Манай авиаци болбол военнэ объектнүүдтэ боевой ябуулгануудые амжалтатайгаар хэhэн байна.

ЯПОНО-АМЕРИКАНСКА ХАРИЛСААН

Домей Цусин агентствын мэдээсэлэнэй ёhоор, Хавай-Юньнаньска түмэр замые Японско авиацяар бомбодолго тушаа японско правительствода США-гэй правительствын мэдүүлhэнтэй дашарамдуулан, Японско гадаада хэрэгүүдэй министерствын түлөөлэгшэ иигэжэ мэдүүлбэ: „Юньнаньска түмэр замые Чунцин ба гадаада мирэй хоорондохи гансахан лэ зам байhан туладань, японско авиаци тэрэниие бомбодобо“. „Харгые бомбодолго болбол военнэ hанал бодолоор хэгдэhэн ба хэгдэжэшье байна, тиимэ дээрэhээ тэрэниие бомбодолгын шухала байhан тула, добтолгонууд зогсоогдохогүй байна“—гэжэ мүн тэрэшэлэн мэдүүлбэ.

„Асама-Мару“ тухай конфликт тушаа, энэ асуудалаар Япони ба Англиин официальна hаналнуудань ондо ондоо байна, хөөрэлдөөнүүд үргэлжэлhөөр гэжэ түлөөлэгшэ хэлэбэ.

ТОКИОДО ФРАНЦУЗСКА ПРОТЕСТ

Токио, февралиин 6. (ТАСС). „Иомиури“ газедэй мэдээсэлэнэй ёhоор, үсэгэлдэр, французска посол Анри болбол французска Хавай-Юньнаньска түмэр замые японско авиацяар бомбодогдоhонтой дашарамдуулан, японско правительстводо протест мэдүүлбэ.

Французска правительство болбол бомбодолгын результадта тохёолдоhон гарзануудые түлэхые эрилтэ хэhэн байна.

Улаан Армиин ба Уhан-Сэрэгэй Флодой XXII жэлэй ойн урда тээ

ССР СОЮЗАЙ ГОРОДУУДТА

МОСКВА. Столицын эрдэмтэд болбол Московско военнэ округой частьнуудтай нягта барисаатай байнад. Тэдэнэр военнэ частьнууд дээгүүр лекцинүүдые уншана, докладуудые хэнэ. Праздничагай үдэрнүүдтэ 30 шахуу академигүүд өөhэдынгөө творческо рапорттайгаар воинско частьнуудта гараха байна.

* * *

МОСКВА. Улаан Армиин ба Уhан-Сэрэгэй Флодой 22 жэлэй ойдо бэлэдхэлтэй дашарамдуулан, столица дээрэ оборонно-массова хүдэлмэринүүд улам шангадхагдан ябуулагдана.

Барановай нэрэмжэтэ завод дээрэ цехнүүд ба таhагуудай хоорондо, буудалгын соревновани эмхидхэгдэбэ. Эндэhээ хоёр командануудань Осоавиахимай Бухэсоюзна соревнованида хабаадалсаха байна. Заводойнь санашад ГТО-гой значогто нормонуудые үгэбэд. Мүн эндэ медицинскэ сестрануудай hургуули эмхидхэгдээ.

Метростройн №22 шахтын комсомольско организаци болбол ПВХО-гой норма үгэлгэдэ 50 хүниие бэлэдхэбэ.

Микоянай нэрэмжэтэ, Мяханай комбинат дээрэ оборонно олон кружогууд эмхидхэгдэбэ: пулемет шудалалгын, буудалганай ба бусад. Тус заводой мянгаад үлүүтэй хүдэлмэришэд ПВХО-гой ба ГСО-гой нормонуудые үгэбэ.

* * *

ХОЁРДОХИ ТУСХАЙ УЛААНТУГТА АРМИ. Нэгэдэлнүүд, частьнууд ба подразделенинүүд болбол боевой ба политическэ бэлэдхэлдэ эрхим показательнуудые туйлахын түлөө соцсоревновани үргэнөөр дэлгэрүүлбэ. Политхүдэлмэришэд Кринушин, Дятлов гэгшэдэй хүдэлмэрилдэг частьнуудта соревнованида хабаадагшадань ехэнүүд амжалтануудые туйлаа. Дятловай частьда пулемедой ба винтовкын үбэлэй буудалганууд үнгэргэгдөө. Залуу боецүүд болбол буудалгада имагта «hайн» гэhэн сэгнэлтэнүүдые бүгэдэ абаа. Мүн артиллерийскэ частьнуудта буудалганууд отлично үнгэргэгдөө. Улаан Армиин 22 жэлэй ойдо угтамжа болгон, армейскэ спарткиада үнгэргэгдэбэ.

* * *

КАЛИНИН. Январь hара соо театрай артистнууд болбол воинско частьнуудта 20 концерт үгэhэн ба 2 спектакль табиhан байна. Улаан Армиин боецүүд мүн өөhэдынгөө ээлжээндэ шэфтээ туhална. Театрнуудахи оборонно кружогуудые 7 командирнууд хүтэлбэрилнэ.

Калининскын вагонбарилгын заводто, буудалгын 22 кружогууд ба ПВХО-гой 29 кружогууд эмхидхэгдэнхэй. Олон снайпернуудые бэлэдхэбэ.

* * *

Ворошиловград, февралиин 9. Областиин ажалшад болбол Улаан Армиин ба Уhан-Сэрэгэй Флодой ойдо бэлэдхэжэ байна. Октябрьска революциин нэрэмжэтэ, паровоз байгуулгын завод болбол нүхэр Ворошиловай хүдэлмэрилhэн тэрэ газарыень праздничнаар шэмэглэжэ байна.

Һургуулинууд ба предприятинуудта, нүхэр Ворошиловай ажа-байдал ба ажал-ябуулгада зорюулагдаhан нүүдэл выставкэнүүд хүдэлмэрилнэ.

Ворошиловградта ПВХО-гой дүрбэ мянга шахуу значкистнууд, мянгаад ворошиловска буудагшад, зуугаад шэнэ гранатометчигууд, пулеметчигууд ба мотоциклистнууд бэлэдхэгдээ.

* * *

Владивосток, февралиин 9. Спасскада, Сучанда ба Шкотоводо противогазаар ябалганууд үнгэргэгдөө. Артемэдэ противогазаар 25 километр ябалгада бэлэдхэжэ байна. Энэ ябалгань февралиин 23-да болохо. Энээндэ 600 шахуу шахтернууд хабаадаха.

* * *

Алма-Ата, февралиин 9. Казахстанай столица болбол алдарта ойдо бэлэдхэжэ байна. 350-hаа дээшэ осоавиахимовцууд ворошиловска буудагшадай ба ПВХО-гой значокта нормонуудые үгэжэ байха юм. Пригородно хоёр колхозуудта ворошиловска 43 всаднигууд февралиин 23-да hуралсалаа дүүргэнэ.

Февралиин 18-да, Алма-Ата—Каскелен—Алма-Ата маршрудтай автомобиляар военизированно ябалгын старт үгтэхэ байна.

Улаан Армиин искусствын мастернууд

Ленинград, февралиин 6. Ленинградай искусствын хүдэлмэрилэгшэд болбол Улаан Армиин ба Уhан-Сэрэгэй Флодой частьнуудай культурна шефстводэ тон ехэ анхарал хандуулна. Үнгэрhэн жэлдэ, тэдэнэр болбол сэрэгэй частьнуудта хэдэн мянган концертнүүдые үгэhэн байгаа. Ленинградска артистнууд Дальна Востокта ба Белоруссиин баруун областьнуудта гараба.

Февраль hарада, боецүүд ба командирнуудта нэгэ мянга шахуу концертнүүд ба спектакльнууд үнгэргэгдэхэ байна. Театрнууд болбол сэрэгэй частьнуудта спектакльнуудтайгаар выступалхань.

(ТАСС).

Автотранспортын наркомуудай совещани дүүрэбэ

Москвада, Союзна республикануудай автомобильна транспортын наркомуудай совещани дүүрэбэ. Совещани болбол авто ашаануудые рациональнаар эмхидхэлгэ, ведомственно транспортые хэрэглэлгэ, запасна частьнуудаар автоажахые хангалга тухай шиидхэбэ, машинануудые хангаха нэгэдэмэл система бии болгогдоно. Автотранспортын кадрнуудые бэлэдхэлгын система гуримшуулагдана.

РСФСР-эй автомобильна транспортын наркомадта, шинноремонтно заводуудай тоhололгын станцинуудые хангахын тула автопредприятинууд ба станцинуудые проектированиин нэгэдэмэл организаци байгуулагдаба. Автотранспортда, ажалай түлэлгын шэнэ система зохёохын тула, тусхай комисси эмхидхэгдэбэ. Нютагдахи түлишэнүүдые үргэнөөр хэрэглэхэ тухай тогтоомжо гаргагдаба.

ЯКУТСКА АССР-тэ БА ПРИМОРСКО ХИЗААРТА КООПЕРАТИВНА ПРЕДПРИЯТИНУУДЫЕ БАЙГУУЛГА

Всекопромсовет болбол энэ жэлдэ, Якутска АССР-тэ ба Приморскиин районуудта, металлическа кроватьнууд, шаажан амhартанууд, барилгын материалнууд, культтоварнууд, багашуудай наадангууд ба бусадые үйлэдбэрилэн гаргаха зуу гаран предприятинуудые байгуулжа байна.

Якутиин районуудта, шэнэ предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ 6 байшангууд, хэдэн банинууд ба медицинскэ пунктнууд, Якутскада ба Алданда хоёр клубууд баригдаба.

Приморско хизаарта,—15 артельнууд, 130 гаран предприятинууд ба 11 байрын гэрнүүдые бариха гэжэ шиидхэгдэбэ.

Якутска АССР ба Приморско хизаарта предприятинуудые, байрын гэрнүүдые ба культурно-байдалай учреждениүүдые байгуулгада, Всекопромсовет болбол энэ жэлдэ 12 миллион шахуу түхэриг гаргашална.

ССР Союзай Герой капитан Н. С. Угрюмов.
(ТАСС-ын фото-клише).

АЙМАГУУДАЙ СОВЕДҮҮДЭЙ II СЕССИНҮҮД

Кяхта

Аймагай Соведэй хоёрдугаар сесси болобо. Сесси хадаа хоёр асуудалнуудые шиидхээ: 1) культурно байдалай байгуулалтанууд, 2) агротехническэ хэмжээябуулганuудай дүүргэлтэнүүд тухай хэлсэбэ.

Эдэ асуудалнууд тушаа докладуудые соносоhоной hүүлээр, хамтадаа хори гаран хүн үгэ хэлээ. Тэдэнэрэй тоодо: Мортвикин (Тамирска сельсоведэй түрүүлэгшэ) болбол культурна байгуулалтаар ямарнууд амжалтануудые туйлаhан ба юу хэхээ хараалжа байhан тухайгаа хэлэбэ. Тамирска сельсовет дотор 1939 оной эхиндэ 1000 гаран хүн бэшэг мэдэхэгүй байhан аад, мүнөө 108 хүн үлээд байна. Сомон доторонь 3 клубууд ба хүүгэдэй ясли бии. Бэшэг мэдэхэгүй 108 хүниие апрелиин 1 болтор грамотна болгохын тулада, наhатанай hургуулинуудай багшанар ба культармейцүүд активнаар хүдэлмэрилжэ байнад.

Мүн тэрэшэлэн, депутадууд Астафьев, Бадмаев ба бусад үгэ хэлээ.

Аймаг доторонь агротехническэ хэмжээябуулга муугаар ябуулагдажа байна гэжэ сесси дээрэ элирээ. Зарим сомсельсоведүүдэй ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ асуудалые тоонгүй, хоёрдохи ээлжээндэ табижархиhан байгаа.

Хабарай тарилгада бэлэдхэлээр, илангаяа Шарагольско (түрүүлэгшэнь Курькасов) ба Усть-Кяхтинска сельсоведүүд гээгдэлтэй: Молотовай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь Ганжуров) ба Калининай (түрүүлэгшэнь Курькаловский) нэрэмжэтэ колхозууд тарилгынгаа хүрэнгые хаагаадүй ба поле дээрэ саhа тогтоогоогүй байна.

Сесси хадаа аймаг доторхи колхозуудаа культурна байдалтай болголгодо ба ерэхэ хабарай тарилгада эрхимээр бэлэдхэжэ, сталинска үндэр ургаса хуряалгада зорюулhан тодорхой тогтоол абаха зуураа, эдэ гүрэнэй шухала асуудалнуудые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ ябадалда, эгээн түрүүн, депутадууд, аймаг, сомон ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд харюусалгатай гэжэ зааба.

Хори

Хориин аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй хоёрдохи сесси февралиин 8-9 үдэрнүүдтэ боложо дүүрээ. Сесси дээрэ хэлсэхэ нэгэдэхи асуудалаар (1939 оной ажахын жэлэй дүнгүүд ба 1940 оной зорилгонууд тухай)—депутат нүхэр Петинов доклад хэбэ.

Нүхэр Петинов болбол үнгэрhэн жэлдэ туйлаhан үйлэдбэриин ехэнүүд амжалтанууд тухай хэлэхэ зуураа, зарим серьезно дутуу дунданууд тушаа тогтон хэлэhэн байна.

Докладай hүүлээр, Хориин аймагай газартаряалангай таhагые эрхилэгшэ, депутат нүхэр Маслов, Ашангын сомоной түрүүлэгшэ, депутат нүхэр Эрдынеев, Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Вишняков ба бусадууд выступалбад.

Эдэнэр болбол аймагайгаа зарим хүтэлбэрилхы органуудай хүдэлмэридэхи дутуунуудые критиковалаа.

Сессиин хоёрдохи асуудалаар (культурно-байдалай байгуулалта тухай) нүхэр Г. Ц. Бельгаев докладтайгаар выступалhан байна.

Энээгээр, Хориин аймагай Соведэй хоёрдохи сесси хүдэлмэреэ дүүргээ.

ДОРЖИЕВ.

Зэдэ

Февралиин 9, (телеграммаар абтаба). Үсэгэлдэр, аймагай Соведэй хоёрдугаар сесси хүдэлмэреэ дүүргээ. Сессидэ аймагай ба сомоной Соведүүдэй депутадууд, 1939 ондо хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсагшад суглараа.

Хэлсэхэ зүйлнүүдэй нэгэдэхи асуудал — культурно-байдалай байгуулалта тухайда, аймагай Соведэй депутат, партиин айкомой секретарь нүхэр Зимин докладтайгаар выступалба. Мүн 1940 оной хүдөөажахын Бүхэсоюзна выставкэдэ бэлэдхэл тухай хэлсэбэ (докладчик нүхэр Зайцев).

1939 ондо хүдөөажахын выставкэдэ хабаадалсажа тэндэhээ диплом абагшадта, главвыставкомой үнэмшэлгэнүүдые барюулагдаба. Эндэ „Галай Очин“ колхозой хонин ажалай ферма, Кагановичын нэрэмжэтэ ба «Улаан Номто» колхозуудай мориной фермэнүүд үнэмшэлгэнүүдые абаа.

Энээгээр, аймагай Соведэй хоёрдохи сессиин хүдэлмэри дүүрээ.

Жембеев.

БУРЯТ-МОНГОЛЫЕ БА УЛАН-УДЭ ГОРОДЫЕ САГААНГВАРДЕЙЩИНЭҺЭЭ СҮЛӨӨЛҺӨӨР 20 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

1918 ОН

Февраль 5. Фронтhоо бусажа ерэhэн революционно казачествын түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар болоhон, Дээдэ-Удын Совэдэй заседани дээрэ иигэжэ тогтоогдоhон байгаа: «Бүхы засагые Совэдүүдтэ үгэхэ» ба „Учредительнэ суглаан үгы болог“!

Февраль 19. Аргунска 1-дэхи, Дээдэ-Удын 2 дохи полкануудай казагууд-бурядуудай хамтын суглаан болбол бүхы засагые Совэдүүдтэ үгэхэ ба Советскэ засагые тогтоохо гэhэн эрилтэгэй резолюци гаргаа hэн.

Февраль 23 28. Иркутскда болоhон, Сибириин Совэдүүдэй хоёрдохи сесси болбол Сибирьдэхи Совэдүүд тухай положениие абаhан ба Гүйсэдхэхэ Комитедые hунгаhан байна.

Март 3-8. Дээдэ-Удэдэ, Байгал шадарай ажалшадай түлөөлэгшэдэй сьезд боложо, тэрээн дээрэ бүхы Байгал шадарта советскэ засаг соносхогдоо hэн.

Съезд болбол hайндуратанhаа ба Улаан гвардиhаа бүридүүлэн, Улаан Армиие түргэнөөр эмхидхэхэ тухай тогтоол гаргаhан байна.

Март ба апрелиин эхеэр. Хүдэлмэришэд, таряашад, казагуудай ба Забайкальска областиин бурядуудай түлөөлэгшэдэй съезд дээрэ, Забайкалида Советскэ засагые тогтоолго эсэслэн оформилогдоhон байна. Энэ съезд дээрэ эвенкийскэ хүнзоной түлөөлэгшэд ерээ hэн Тиигээд, Забайкалиин Совэдүүдэй Гүйсэдхэхэ Комитет hунгагдаhан юм.

Апрель, май, июнь ба июль Эдэ hарануудай торшо соо, Забайкальска фронг дээрэ, семеновщинодо эсэргүү хатуу шанга тэмэсэл болоо. Бандит атаман Семенов хэдаа Улаан сэрэгүүдтэ оло дахин бутасохигдоhон ба тиигээд Манчжури тээшэ зугадаhан байгаа. Майн хахадта, бандит Семенов баhа дахин бутасохигдожо, Онон мүрэнhөө сааша тэрьелhэн юм.

Май 18. Оловянна станци хадаа семеновщиноhоо сүлөөлэгдөө hэн.

Июнь. Частва типографи национализироваладагдажа, Дээдэ Удын Совэдэй мэдэлдэ ороо hэн.

Июль. Селенгын хошуунай, Боргойн обществын бурядууд нютагтаа Советскэ засагые тогтоохо гэжэ хамтынгаа суглаагаар хэтсэhэн юм.

1918 оной эсэстэ. Дээдэ-Удэдэ, большевигүүдэй подпольно комитет байгуулагдажа, тэрээнэй түрүүлэгшээр хуушан большевик нүх. Вагжанов (Петрович) хүдэлмэрилhэн байна. Революционер Вагжанов болбол 1919 оной апрельдэ Чита городто семеновтоноор алагдаhан байна.

Саашадаа, Дээдэ-Удын подпольно комитедэй хүдэлмэрилэгшөөр И.А. Кузнецов (Воронов) hунгагдаhан юм. Подпольно комитет хадаа зэбсэгтэ восстани эмхидхэлгые хүтэлбэрилдэг байгаа.

ЭХЭНЭРНҮҮД—СТАХАНОВЦУУД

Бурмонголлестрестын Хандагатайн мехлесопунктын хүдэлмэришэдэй дунда стахановцууд ба ударнигууд олон. Эдэнэрэй олонхинь эхэнэрнүүд. «Хүндэтэ модо отологшодто» гэhэн значогоор шагнагдаhан, аймагай Совэдэй депутат нүхэр Ефросинья Андреевна Жирютина гэгшэ даабаряа 225 процент хүртэр дүүргэнэ. Мүн, Татьяна Короткова, Пелагея Асташкина, Евдокия Семенова, Агафья Володина ба бусад болбол даабаринуудаа саг үргэлжэ 123—400 процент хүртэр дүүргэдэг.

Модо отологшо-стахановка нүхэр Андреева гэгшэ—бидэнэр, эхэнэрнүүдые «модоной ажалда хүдэлмэрилжэ шадахагүйт» гэжэ наада харадаг байгаа. Харин тиимэ бэшэ, эхэнэрнүүд хадаа модоной ажалда хүдэлмэрилжэ шадаха байhыемнай, бидэнэрэй бодото стахановска хүдэлмэри гэршэлнэ—гэжэ омогорхон хөөрэнэ.

Эдэ түрүүшүүд—стахановцууд болбол Бурят-Монголые ба Улан-Удэ городые семеновско бандаhаа ба гадаадын интервентнүүдhээ сүлөөлhөөр 20 жэл гүйсэhэнэй ойдо зорюулан, ажалай бүри үндэрнүүд амжалтануудые туйлахабди гэжэ уялга абаа.

Ц. Ц.

НОРМОЁО 1190 ПРОЦ. ДҮҮРГЭБЭ

Судоремонтно заводой солото слесарь Иосиф Ермолаевич Филипповай гайхамшагта шэнэ үүсхэл хадаа тус заводой бүхы хүдэлмэришэдые үшөөл шэнэнүүд илалтануудта зоригжуулна. Нүхэр Филипповай шадабариие ба изобретениие хүдэлмэришэн бүхэн шудалхаар эрмэлзэнэд.

Һаяхан, механическа цехын харуулдагша нүхэр Чирков гурбан станок дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, Филипповай методые хэрэглэhэн байха юм. Энээнэйгээ ашаар смена (6 час) соогоо багабэшэ амжалтые туйлаа. Үйлэдбэриингөө планиие 1190 процент дүүргэhэн ба 6 час соо 131 түхэриг мүнгэ олоhон байна.

Мүнөө нүхэр Чирков энэ гайхамшагта методые ба шадабариие үшөөл hайнаар шудалхын түлөө эршэмтэйгээр тэмэсэжэ байна

Бурят-Монголые сагаангвардейщинэhээ сүлөөлhэнhөө хойшо 20 жэл болоhоной ойе үйлэдбэриин бүри шэнэнүүд амжалтануудтайгаар угтахын түлөө, механическа цехын стахановцууд ба олонстаночнигууд энергичнээр тэмэсэнэд.

Ц. ОР.

Францидахи хүдэлмэришэн анги ба социал-демократиин лидернүүд хоёрой хоорондын барисаа холбоонь иимэ лэ байдаг юм.

В. Лисевич ба В. Барковай зураг (ТАСС-ын фото-клише).

ФРАНЦИДАХИ ХҮДЭЛМЭРИШЭН АНГИИН БАЙДАЛ

Французска правительство болбол Франциин хүдэлмэришэн ангиин байдалые колониальна богоолнуудай ажабайдалай хэмжээдэ хүртэр доошонь унагаахын тулада бүхы хэмжээнүүдые абажа байна. Военнэ предприятинууд дээгүүр хүдэлмэриин үдэрэй утань недели соо 60-70 часhаа дээшэ болоно. Французска зэбсэглэлгын министр Дотри гэгшэ „мүнөө, үдэр соо 18 час хүдэлмэрилдэг хүдэлмэришэд, үдэр соогоо 11-12 час хүдэлмэрилдэг эхэнэр хүдэлмэришэд олон бии“ гэжэ мэдүүлбэ.

Франциса хүдэлмэригүйдэгшэдэй тоо бүри олошороо. Дайнай урда тээ 340 мянган хүдэлмэригүйдэгшэд регистрацилагдаhан байгаа. Тиин, мүнөө hүүлэй үедэ тэдэнэй тоо улам дээшэлбэ. Энээниинь «Попюллер» гэжэ газета билдагууша нялуунаар мэдэрнэ. Тэрэ газета болбол дайнай эхилhэнhээ хойно хүдэлмэригүй болоhон хүдэлмэришэдэй ба хүдэлмэришэн эхэнэрнүүдэй хэдэн олон бэшэгүүдые 1939 оной декабрь соо толилбо.

„Би, радиопромышленностьдо урдань хүдэлмэрилдэг эхэнэр hэм. Мүнөө хүдэлмэригүйшүүдэй бюрогой тэмдэгээр жэлhээ дээшэ ябанаб“.

«Би 18 наhатайб. Гэр соогоо 4 үхибүүдэй эгээ аханьби. Гэр соомнай — гуйраншалга. Намда ямаршье-нэгэ хүдэлмэри олгыт».

«Дайнай ябуулгануудай эхилhэнhээ хойшо би хүдэлмэригүйб. Намда ямаршье-нэгэ ажал олгохоор, хүдэлмэригүйшүүдые суглуулдаг, тиимэ центр Парижда байдаггүй юм гү».

«Би, урдын дайнай хуушан хабаадагша hэм. Мүнөө 56 наhатайб. 3 hараhаа дээшэ хүдэлмэри ехээр бэдэрнэб... Би мэргэжэл ехэтэй хүдэлмэришэнби, намда лэ найдагдаха ямаршье хүдэлмэриие дүүргэхээр бэлэн байнаб. Миний 5 жэлдэ хүдэлмэрилhэн тэрэ мебельнэ фабрика дайнай эхилхэhээ хойшо хаагданхай».

„Мүнөө 68 наhатайб, тиин өөрынгөө 62 наhатай дүүтээ хамта ажаhуудаг—иимэ хоёр гэргэдэбди... Бидэнэр өөhэдынгөө бишиихан хүдэлмэриин олзо дээрэ арайхан гэжэажаhуудаг бэлэйбди, теэд дайнай эхилхэhээ хойшо тэрэ хүдэлмэриhөө хаhагдашообди. Бодожо үзыт таа, иимэхэн заахан зөөри дээрэ байгаад, энээнhээ үшөө байрын түлэбэри, галай мүнгэ, гэрэлэй мүнгэ түлөөд байхада, саад тээнь өөhэдтэмнай хүбсаhанай гү, али бараг бардамхан амидаран ажаhуухаар юун үлэхэб даа. Гэбэшье, гомодол оруулхаар үндэhэ баримта намда үгы, юуб гэхэдэ, бидэнhээ доошо ядуу толюурнууд бүри олон. Харин, би солдадууд тухай, өөрынгөө хайратайхан хүбүүн тухай hананаб, хүбүүндээ бишииханшье hаань юумэ эльгээжэ шадахагүй байhандаа hанаагаа зобоноб... Үбэлэй үедэ гэр байраа түлэжэ хүшэхүрнэгүйбди, үмдэхэ дулаан гутал, дэгэлгүйбди“.

ХАНДАГАЙТЫН МЕХЛЕСОПУНКТ

Бурят-Монгол республика дотор модобэлэдхэлэй 1940 оной январь hарын план: отололгооро—79,4 проц., шэрэлгээрээ—83,5 проц. дүүргэгдэhэн байна. Энэ процент болбол хангалтагүй хүдэлмэриин результадые харуулна. Бурмонголлестрестын начальник нүх. Атрохин хадаа „Һарынгаа планиие дүүргээгүй шалтагаамнай, Байгал шадарай хүйтэнhөө болоо“—гэжэ хэнэйшье этигэхэгүй, ямаршье хүндэгүй шалтагаан дурсажа hуудаг. Шанга хүйтэнэй болоходонь: трестын ба леспромхозуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ шэнэнүүд хүдэлмэринүүд нэмээшье hаань, большевигүүдые ямаршье бэрхэшээлнүүд hаатуулхагүй, харин тэрэ бэрхэшээлнүүдые дабаха ёhотой байгаа.

Республикын ой модоной промышленностиин түрүү предприятинүүд үйлэдбэриингөө январь hарын планиие үлүүлэн дүүргэhэн байна. Жэшээлхэдэ, Хандагайтын механизированна лесопункт hарынгаа планиие бүхы хүдэлмэреэрөө 130 процент дүүргээ. Шэрэлгые — 105 проц., бэлэдхэлгые—155 проц., Баруун Тарбагатайн леспромхоз: бэлэдхэлгые—113 проц., шэрэлгые —101,8 проц.; модоной ба урадхалгын союзай обкомой дамжуулгын улаан тугта Эрийскэ леспромхоз: шэрэлгые — 101.8 проц., бэлэдхэлгээр—167 проц. дүүргээ. Селенгын леспромхоз: бэлэдхэлгые—102,6 проц., шэрэлгээрээ—131,3 проц; Кяхтын леспромхоз—бэлэдхэлгые 133,7 проц гүйсэдхөө.

Хандагайтын мехлесопунктда стахановска 2 hургуули бии. Тэндэ модо-отологшо солото стахановец нүх. Гузиенкын опыдые дэлгэрүүлхэ тухай хэлсэнэ. „СССР-эй ой модоной промышленностиин хүндэтэ хүдэлмэрилэгшэдэ“ гэhэн значогоор шагнагдаhан нүхэр Радаев нэгэ hургуулиие хүтэлбэрилнэ. Радаевай хүтэлбэрилдэг hургуулида hуралсагшадань бүгэдөөрөө отличноор hуралсана.

Урдань «Байгалай урдахи газарань хада-уулатай, модониинь гэшүүhэгэй, иимэhээ, модоной ажал дээрэ hайн показатель туйлаха аргагүй» гэгдэдэг hэн. Харин тиимэ бэшэ, Байгалай урдахи газарай хэды бэрхэтэй байбашье, стахановска хүдэлмэриин ашаар, ажалай үндэр показательнуудые туйлаха аргабайдалнууд бүрин бии гэжэ стахановцууд хэрэг дээрэнь харуулаа.

Нүх. Радаев саг үргэлжэ 2 нормо дүүргэжэ, hара бүхэндэ 1120 түхэриг мүнгэ олодог. Радаевай бригада бүхы дээрээ даабаряа 197 проц. дүүргэнэ. Радаев болбол ажалые зүбөөр табиhан ба лучковой хюрөөе зүбөөр хэрэглэhэнэй ашаар ажалай үндэр показательнуудые туйлана.

Модо отололго дээрэ, hайнаар заhагдаhан лучковой хюрөөе зүбөөр, хэрэглэбэл, үйлэдбэриин үндэрнүүд показательнуудые туйлаха байна. Хандагайтын мехлесопунктын хюрөө заhадаг мастерскойн хүдэлмэри жэшээтэ hайнаар табигданхай. Энээнhээ гадна, модо-отологшод хюрөөнүүдээ өөhэдөө заhажа hураhан байна. Радаевай бригада болбол лучковой хюрөөнүүдые тоодоггүй ябадалтай тэмэсэдэг ба модо отологшодой дунда тэрэниие зүбөөр хэрэглэхэ, техникые шудалха хэрэгтэ туhална. Мүнөө, Хандагайтын мехлесопунктын 750 модо-отологшодhоо 151-иинь стахановцууд болоо.

Хандагайтын мехлесопунктын хүдэлмэришэдэй дунда партийно-массова хүдэлмэри hайнаар табигданхай. Хандагайта хадаа культурна село болоо. Эндэ эхин hургуулитай, клубтай, яслитай, физкультурна стадионтой, звуковой кинотой. Модо отологшодой дунда драматическа кружок эмхидхэгдэнхэй, тэрэнь hайнаар хүдэлмэрилнэ. Һайнаар оборудовалагдаhан столово бии. Хүүгэдэй сад hаяар нээгдэхээ байна.

Модо отологшод, кадрово хүдэлмэришэдтэ hайн условинууд бүрин бии. 25 хүдэлмэрилэгшэдтэ улаан болзорой ссуда үгөө, тэлэнэрэнь өөhэдтөө гэрнүүдые бариhан байна. Хүдэлмэришэдэнь огород таридаг. Стахановец шофер нүхэр Демин гэгшэ модо шэрэлгын хүдэлмэридэ 3 жэлэй торшо соо хүдэлмэрилнэ, хоёр нормоhоо үлүүлэн дүүргэнэ; хюрөө заhагша нүх. Серебрянников нормоёо 154 проц.; хюрөө заhагшадай инструктор нүх. Федор Матвеев—320 проц. хүртэр нормоёо дүүргэнэ. Тус пунктын найман бригадануудай модо-отологшод 40 хүн,—ороной солото стахановец Гузиенкын методээр хүдэлмэрилнэ.

Баир Ангаров.

КАДРНУУДТА АНХАРАЛ ТАБИХА

Хориин МТС-эй дэргэдэхи комсомольско эхин организаци (комсоргонь нүхэр Ринчинов) болбол тракторисгнуудай ба комбайнернуудай курсда hурагшадай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хангалтатайгаар ябуулагданагүй. Организациинь хүдэлмэри бүхы дээрээшье һула. Комсомольцуудайнь дисциплина hула. Организациинь гэшүүдэй олонхинь колхозно кадрнууд—тракторисгнуудай ба комбайнернуудай курсантнууд юм.

Эдэ курсантнуудые коммунистическэ ёhоор хүмүүжүүлжэ, эрхим бэлэдхэлтэй кадрнууд болгохо ябадалда комсомольско организаци ехэхэн үүргэтэй байгаа. Хэды тиимэ байбашье, курсантнууд ямар условида, хэрзэргвэр hуралсажа байhыень комсомольско организаци мэдэнэгүй. Курсантнууд-комсомольцууд нүхэд Д. Цыбикова, Машанов, Хайдаков гэгшэд хэдэн часаар занятиhаа таhардаг байна. Мүн тэрэшэлэн, комсомольцууд нүхэд Цыренова, Ширапжалсанова, Намсараева ба бусад олонхи предмедүүдээрээ «муу» гэhэн сэгнэлтэнүүдые абана.

Дээрэ бэшэгдэhэн фактнуудhаа мэдэхэдэ, тус комсомольско организаци болбол колхозно кадрнуудые коммунистическэ ёhоор хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа табинагүй.

Р. Ц.

ЭРИД ХУБИЛАЛТА ХЭРЭГТЭЙ

Зэдэ. Райсоюзай системын аймагай центрдэхи столовын дирекци болбол ажалшадые эрхим шанартай эдеэ хоолоор хангахын түлөө багаар анхардаг байна. Столовонь саг соогоо нээгдэдэггүй, хэдэн минутаар хожомдожо хүдэлмэреэ эхилдэг дээрэhээ, хүнүүдые ээлжээ хүлеэлгэдэг байна. Кассир нүхэр Суняшкина болбол заримдаа 5-10 минутаар ажалhаа гээгдэжэ ерэдэг юм.

Столовынь директор нүхэр Гармаев хадаа столовынгоо коллективэй дунда большевистскэ журам байгуулжа шадаагүй.

Иимэhээ, Зэдын райсоюз болбол энэ столовын хүдэлмэридэ эрид хубилалта хэхэ ёhотой.

Г. Жербаев.

БАЯН БА ҮНДЭР УРГАСЫН АГРОТЕХНИКА

(Үргэлжэлэл)

★

Я. М. Харченко—БМАССР-эй НКЗ-эй ахалагша агроном.

★

Газарай хүриhэ элдэлгэ. Тарялангай газарай хүриhые культурнаар элдэлгэ хадаа ефремовскэ агротехникэдэ гол hууриинь нэгые эзэлнэ. Газарай хүриhые зүбөөр элдэлгээрээ—газарай хүриhэндэ шииг олгохо ба буртаг үбэhэнүүдые, хүдөөжахын ургамалнуудай хоротониие үгыхэхэ, хүриhые агаараар баяжуулха байнабди.

Газарые 20-22 сантиметр гүнзэгыгөөр предплужнигүүдтэй плугуудаар хахалха ёhотой. Юуб гэхэдэ, газарые иимээр хахалалга болбол буртаг үбэhэнтэй тэмэсэлэй үндэhэ hууринь болоно гэжэ ефремовцүүдэй хүдэлмэриин практика харуулаа. Парые буртаг үбэhэнhөө сэбэр байлгаха хэрэгтэй, тэрэнэй тулада 2-3-hаа доошо бэшэ дахин культивацилгые борнойлготойгоор ябуулха шухала. Парай хоёрдохи хахалалга хадаа августын 15-20 хүртэр дүүргэгдэхэ ёhотой. Намарай парай хахалалгые октябриин нэгэнhээ оройтуулангүй дүүргэхэ шухала. Намарай пар хахалалгын урда тээ, орооhото культура хуряажа абан сасуу, 4-5 сантиметр гүнзэгытэйгээр, стернэдэ лущени хэхэ хэрэгтэй. Стернэдэ лущени хэлгэ болбол буртаг үбэhэнүүдые хүсэд үгыхэжэ шадаха байна. Агротехническэ эдэ хэмжээябуулганууд манай колхозуудай практикада үшөө мүнөө хүртэр хүсэд хэрэглэгдэнэгүй. Хабар газарые буруугаар элдэhэнhээ боложо, ехэ тарягаа миинтэ гээнэбди. Тиимэ тула, бидэнэр хадаа агротехническэ шэнэ хэмжээябуулгые—стернэдэ лущени хэлгые ойрын сагта дэлгэрүүлхэ зорилготойбди.

Тарялангай газарай үтэгжүүлгые ефремовскэ агротехникэтэй зүбөөр зохилдуулжа шадабал, ургасые нилеэд дээшэлүүлдэг байна. Шэбхээр үтэгжүүлэгдэhэн парта тариhан яровой шэнисын ургасань үтэгжүүлэгдээгүйхэдээ орходоо 150 160 процент хүртэр дээшээ байдаг. Тарялангай газарые үтэгжүүлэлгэ хадаа ургасые дээшэлүүлгэдэ ализэргэ ехэ удхашанартай байhыень эдэшье фактнууд тодорхойгоор харуулна. Наг шэбхэ болбол газарай хүриhые халаадаг, тиимэhээ, үбэлэй сагта намарай культурануудай хүлдэхэгүйнь тулада тон hайн аргабайдал олгоно. Тэрээнhээ гадна, газарые шэбхээр үтэгжүүлгэ болбол нэгэ жэлэй бэшэ, харин удаадахи жэлнүүдэй тарилгын ургасые дээшэлүүлдэг. Тиимэ болохолоороо, наг шэбхэ адхалгын планиие заабол дүүргэхэ, тэрэнэй тула бүхы хэмжээнүүдые абаха хэрэгтэй. Шэбхые тарялангай газар дээрэ гаргахадаа, 100-100 тэргээр обоолхо, тиигээд тэрээнээ март hарада галдажа, тарялангые үтэгжүүлгэдэ бэлэдхэхэ ёhотой. Шэбхые жэжэ жэжэхэнээр обоолхо хэрэггүй, юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа хэрэгтэй веществогойгоо 60-70 процентыень миинтэ гээдэг. Газарые үтэгжүүлгэдэ шэбхын шүүhые хэрэглэлгэ хадаа ургасые дээшэлүүлгэдэ тон туhатай гэжэ ефремовцүүд тодорхойлоо. Энэ хэдаа үнэхөөрөө тиимэ. Энээниие бэлэдхэхын тулада шүүhэ хадагалха тусхай хранилище хэгдэнэ. Шэбхын 5 тонн шүүhые нэгэ гектар газарта тараан адхажа үтэгжүүлхэ ёhотой. Үтэгжүүлгэдэ хэрэглэгдэхынь урда тээ, шэбхын 2 ведро шүүhэндэ 5-10 ведро уhа холижо үтэгжүүлгэ хэдэг байна. Тэрээниие, ургасын газарhаа урган бултайжа байhан үедэнь үйлэдхэ хэрэгтэй. Үнэhөөр үтэгжүүлгэ хадаа ефремовскэ агротехникэдэ мүн лэ ехэ удхатай. Ефремовцүүд болбол намар хахалагдаhан нэгэ гектар парта 6-9 центнер үнэhэ тараадаг байна. Мүн, тарялангай газарые үтэгжүүлгэдэ — суперфосфат, сульфатамони г. м. минеральна зүйлнүүд шухала. Манай республикын колхозуудта шэбхын, үнэhэнэй ба шубуунай аргалай запас тон элбэг. Тиимэhээ, тэдэнээ тарялангай газарые үтэгжүүлгэдэ хэрэглэхэ ёhотойбди. Олон жэлдэ ургадаг ногоон хадаа ургасые дээшэлүүлдэг байна.

Үрэhэн ба тарилга тухай хэдэн үгэ хэлэхые хүсэгдэнэ. Сэбэр ба эрхим шанартай үрэhэ бэлэдхэлгэ хадаа үндэр ба тогтууритай ургаса абахын түлөө тэмэсэлдэ илангаяа ехэ үүргэ эзэлнэ. Ефремовцүүд болбол тон томо ба сэбэр орооhонуудые шэлэдэг ба тэрэнээ гүнзэгыгөөр таридаг. Ефремовцүүд хадаа тарилгынгаа газарые хүсэдөөр хэрэглэхын тулада, хоорондоо 13-15 сантиметр зайтайгаар газараа хахалдаг. Тэрэ хадаа рядай хоорондо буртаг үбэhэнүүдэй ургалгые зайлуулдаг ба ехэ үрэhэ тарижа, баян ургаса хуряалгада хүргэнэ. Ефремовцүүд болбол үлэмжэ үдхэн болгонгүйгөөр, тарилгын нормые дээшэлүүлжэ, хэрээhэлүүлгын (хүндэлэн ба утарууны) ба ойро хахалалгын ёhоор тарилга хэнэ. Тарилгын иимэ метод болбол үрэhэ хаяха нормые 2-hоо 4 хүртэр дахин дээшэлүүлдэг ба гектар бүриин колосуудые мүн тэды шэнээнээр олошоруулдаг байна. Ефремовцүүд болбол гектарта тариха орооhые шэгнүүрээрэнь бэшэ, харин тоогоорнь олодог байна. Жэшээлхэдэ, 1 квадратна метр газарта 600 хэhэг хүртэр (гектарта 6000000) орооhые, дунда жэшээгээр тарина. 100 хэhэг орооhонhоо 105-110 эшэнүүд ургажа, нэгэ эшэнь 30 орооhо үгэнэ гэжэ ефремовцүүдэй практикаар тодоруулагдаа. 25 иимэ орооhон 1 килограмм болодог, тиигээд нэгэ гектарhаа 84 центнер таряан хуряагдаха. Урдань элдэгдэhэн ба хахалагдаhан тарялангай газарай нэгэ квадратна метртэ 400-500 орооhо хаяха, харин хүшэтэй ба түрүүшынхеэ элдэгдэhэн газарта 600-700 орооhо хаяхада болоно. Ефремовцүүд хадаа үрэhээ яровизацилжа, гүнзэгыгөөр тарина.

Зүгөөр, хүшэр хүриhэтэй газарта, томошье орооhон hаань —5—6 сантиметрhээ доошо тарижа болохогүй. Ефремовскэ звеногой тарилга хадаа гурбан категоридо хубаагдадаг байна: 2-10 гектар рекордно ургасын участок; хэдэн арбаад гектар үндэр ургасын участок; юрын (дээшэлүүлэгдэhэн) ургасын участок. Ефремовцүүд болбол тарилгаяа тон богони болзорто хэдэг юм.

Ефремовскэ агротехникые дүүрэн хэрэглэжэ шадабал, тарилгынгаа ургасые 4-5 дахинhаа доошо бэшээр дээшэлүүлжэ шадахабди гэжэ манай республикын колхознигууд, специалистнууд, хүтэлбэрилэгшэд hайтар ойлгохо уялгатай.

Харюусалгата редактор Р. БИМБАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны: отв. редактора — 3-44; отв. секретаря — 3-23; зав. партийным отд. — 7-55 2 зв.; зав. сельхоз. отд. — 7-55 1 зв.; отд. писем — 5-07.

Типография НКМП БМАССР.

Бурглавлит № 334